

Jaarverslag 2021 Stichting Leergeld NOP

Voorwoord

Vanaf maart 2020 is de aanwezigheid van het Covid-19 virus en de maatregelen die de overheid ten gevolge daarvan heeft getroffen van grote invloed geweest op onze maatschappij. Dit heeft zich voortgezet in 2021. Bij periodes waren de basis- en/of middelbare scholen geheel of gedeeltelijk gesloten en vond noodzakelijkerwijs thuisonderwijs plaats. Schoolreizen en werkweken gingen niet door, sportclubs lagen stil, muzieklessen en allerlei culturele activiteiten gingen evenmin door.

Uiteraard heeft dit gevolgen gehad voor het beroep dat is gedaan op de Stichting Leergeld en op de gevolgde werkwijze. Zo hebben de huisbezoeken, die gebruikelijk door de twee coördinatoren werden gedaan als een verzoek bij de Stichting was ingediend, niet plaats gevonden maar vonden deze contacten noodzakelijkerwijs digitaal en online plaats. Duidelijk is dat, zodra dat weer verantwoord is, de huisbezoeken hervat zullen worden. Dat heeft evident een meerwaarde. Bij een huisbezoek kan een beter beeld verkregen worden van de situatie waarin kinderen zich bevinden en waar de behoeftes liggen.

De beide coördinatoren van de Stichting Leergeld Noordoostpolder, die dit op basis van vrijwilligheid doen, hebben ook in 2021 een enorm belangrijke rol gespeeld in de uitvoering van de taken van de stichting, waarvoor het bestuur hen zeer erkentelijk is.

Omdat vele activiteiten hebben stil gelegen, is het beroep dat in 2021 op de Stichting Leergeld is gedaan minder geweest dan in het voorliggende jaar en dus het aantal kinderen dat geholpen is daardoor lager geweest. Bovendien was de invloed merkbaar van de uitvoering van het Meedoen Plan van de gemeente, waardoor hulp voor gezinnen beschikbaar werd waarvoor in het verleden de Stichting Leergeld noodzakelijkerwijs als vangnet diende. Anderzijds hebben juist in de Corona-tijd de nodige nieuwe gezinnen een beroep moeten doen op de Stichting Leergeld. Immers, door de Corona-maatregelen kwamen gezinnen waarbij de ouder(s) als kleine zelfstandige of als ZZP-er het inkomen verdiende(n) in de financiële problemen. Het blijkt moeilijk om zicht te krijgen op deze groep van werkende ouders met geldzorgen, en het is van belang dat de Stichting zich voldoende profileert en ook voor deze doelgroep vindbaar is.

De verwachting voor 2022 is dat, mede door de inflatie en de komst van Oekraïense vluchtelingengezinnen, de hulpvraag zal toenemen.

Het is goed te kunnen constateren dat velen de Stichting Leergeld een warm hart toedragen. Mede dankzij de donateurs en sponsors is er sprake van een financieel gezonde organisatie, van waaruit het mogelijk zal zijn om vanaf het moment, dat de Corona-maatregelen komen te vervallen, voorzien kan worden in de behoefte om ook kinderen die opgroeien in gezinnen met beperkte financiële mogelijkheden, te laten meedoen met hun leeftijdgenoten. Zeker na deze Corona-periode is de behoefte daaraan groot, en we zullen ons als bestuur daar weer volop voor inzetten.

Namens het bestuur,
Nardie van Ham
voorzitter

Inhoudsopgave

<u>Voorwoord</u>	2
<u>Inhoudsopgave</u>	3
<u>Inleiding</u>	4
<u>Doelstelling en werkwijze</u>	
<u>Doelstelling</u>	4
<u>Organisatie</u>	4
<u>Werkwijze</u>	5
<u>Maatschappelijke ontwikkelingen</u>	6
<u>Landelijk</u>	6
<u>Locaal</u>	7
<u>Samenwerking</u>	8
<u>Dienstverlening en resultaten</u>	8
<u>Financiën</u>	8
<u>Toekomst</u>	9

Inleiding

In Nederland leeft helaas een op de dertien kinderen in armoede. Deze kinderen kunnen om financiële redenen niet meedoen aan activiteiten die voor hun leeftijdsgenootjes heel normaal zijn. Zij staan letterlijk aan de zijlijn en kunnen niet aanhaken bij hun leeftijdsgenootjes met het grote risico in een sociaal isolement te geraken. Leren en mee kunnen doen met leeftijdgenoten is voor alle kinderen essentieel om later volwaardig mee te kunnen doen in onze maatschappij.

Doelstelling en werkwijze

Doelstelling

Stichting Leergeld Noordoostpolder is lid van de Vereniging van Stichtingen Leergeld in Nederland. Leergeld Nederland heeft in Den Bosch een landelijk bureau dat de lokale stichtingen steunt. Daarnaast slaat het een brug naar de landelijke politiek en de maatschappij. Onder deze koepel zijn 112 Stichtingen actief.

Binnen het in 2019 opgezette samenwerkingsverband Sam& werkt Leergeld Nederland intensief samen met Jeugdfonds Sport & Cultuur, Nationaal Fonds Kinderhulp en Stichting Jarige Job.

De doelstelling is het voorkomen van sociaal isolement dan wel uitsluiting van schoolgaande kinderen / jongeren uit minima gezinnen. Leergeld streeft naar kansengelijkheid en een minimale levensstandaard. Kinderen zijn niet arm, maar hun ouders zijn arm met te weinig inkomsten en te hoge lasten. We zien steeds meer dat de kosten voor dagelijks levensonderhoud en de stijging van het inkomen uit de pas lopen. Kinderen ondervinden de gevolgen van opgroeien in armoede. Dit werkt hun hele leven door.

Stichting Leergeld Noordoostpolder wil deze kinderen helpen zodat ze gewoon mee kunnen doen met leeftijdsgenootjes met schoolse en buitenschoolse activiteiten, en zo in staat zijn hun mogelijkheden te vergroten en hun potentieel te ontwikkelen. We praten dan over meegaan met schoolreisjes of schoolexcursies, maar ook lidmaatschap van de voetbalclub, een muziekvereniging of de scouting. Ook de fiets om naar school te gaan of de laptop om je huiswerk te maken zijn essentieel. Leergeld biedt hen hiermee een springplank, waardoor zij opbloeien, kennis en vaardigheden ontwikkelen en eigenwaarde krijgen, essentiële voorwaarden voor een volwaardig bestaan in hun verdere leven. Deze ambitie wordt vertaald in het motto:

Alle kinderen mogen meedoen, want nu meedoen is straks meetellen.

Organisatie

Stichting Leergeld NOP heeft een bestuur dat eindverantwoordelijk is voor de activiteiten van de Stichting

Samenstelling bestuur 2021:

- * Mw. Marie-José Jacobs voorzitter a.i. tot 1-12-2021.
- * Dhr. Ton Beurmanjer, uittredend voorzitter
- * mevr. Nardie. van Ham-Oude Elferink, inkomend voorzitter.
- * Dhr. Leo Hanssen, secretaris
- * Mw. Anneke Oosterhuis, penningmeester

Op 1-12-2021 is dhr. T Beurmanjer uit het bestuur getreden en is Mevr. N van Ham-Oude Elferink als voorzitter geïnstalleerd.

Het bestuur wordt ondersteund door twee coördinatoren die zorg dragen voor de dagelijkse gang van zaken.

Een keer per 6 schoolweken vindt er bestuur overleg plaats in aanwezigheid van de coördinatoren. Dit overleg, dat tijdens de Corona periode online plaats vond kon weer live, met in achtneming van de RIVM richtlijnen, op locatie gebeuren. In dit overleg vindt terugkoppeling plaats van landelijke en lokale ontwikkelingen. Tevens is er terugkoppeling tussen bestuur en coördinatoren m.b.t. cliënt gebonden ervaringen en vragen.

Werkwijze

Stichting Leergeld Noordoostpolder is het vangnet als bestaande voorzieningen niet toereikend zijn. De stichting werkt met twee coördinatoren. Zij werken via de zogenaamde Leergeld formule. Deze methodiek wordt door Leergeld Stichtingen landelijk toegepast en is in 25 jaar uitgegroeid tot een verfijnd en beproefd instrument waar kinderen effectief mee kunnen worden ondersteund. Deze formule bestaat uit vier stappen. In elke stap staat het kind centraal en is meedoen het doel.

stap 1: Huisbezoek en inventarisatie.

Gezinnen die Leergeld om hulp vragen worden thuis bezocht door de coördinatoren. Zij zijn hierin getraind en goed geïnformeerd. Tijdens een persoonlijk gesprek wordt de hulpbehoefte besproken en geïnventariseerd. Tevens vindt toetsing plaats van de inkomen en (eventuele) schulden situatie. Waar nodig en mogelijk wordt verwezen naar andere hulpverlenende instanties/organisaties, zoals schuldhulpverlening, juridisch loket of (school)maatschappelijk werk.

stap 2: Bemiddeling.

Met ouders en verzorgers wordt met betrekking tot de gevraagde hulp besproken wat de mogelijkheden zijn voor hulp op basis van bestaande voorzieningen zoals bijzondere bijstand van de gemeente, specifieke hulpprogramma's van de gemeente of andere instanties/organisaties. Leergeld kan helpen bij het aanvragen van deze voorzieningen.

stap 3: Financieel vangnet.

Wanneer er geen bestaande voorzieningen zijn voor de betreffende aanvraag van het kind of waar deze voorzieningen niet toereikend zijn kan Leergeld hulp bieden in de vorm van ondersteuning in natura of vergoeding van kosten aan clubs of scholen. Criterium hierbij is altijd dat de aanvullende hulp bijdraagt aan de doelstelling van Leergeld: het voorkomen van sociale uitsluiting via het bevorderen van "meedoen". Bij de uitvoering van de hulpvraag wordt overlegd en samengewerkt met andere lokale organisaties zoals de gemeente en de scholen, evenals landelijke organisaties zoals Stichting Jarige Job, Nationaal Fonds Kinderhulp en Stichting Armoedefonds. Daadwerkelijke ondersteuning via Stichting Leergeld komt pas in beeld als de hulpverlening via de reguliere kanalen niet mogelijk is. De hulp wordt altijd verstrekt in natura.

Stap 4: Follow-up en nazorg

Na afhandeling van de aanvragen die bij Leergeld binnenkomen blijft het contact met de betreffende gezinnen doorgaans bestaan.

Tijdens de Corona periode was huisbezoek op basis van de RIVM richtlijnen niet mogelijk en werd digitaal gewerkt.

Alle hulpvragen en verstrekkingen aan kinderen worden geautomatiseerd aangeleverd in een bestaand format (Lisy) aan Leergeld Nederland. Ook onze jaarrekening wordt aangeleverd aan onze koepelorganisatie, Leergeld Nederland. Jaarverslag en jaarrekening worden op de site van Leergeld NOP gepubliceerd.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Zowel landelijk als lokaal was 2021 een jaar met veel ontwikkelingen en aanpassingen. De impact van Corona was aanwezig maar werd minder. De Regionale bijeenkomsten evenals de tweejaarlijkse ALV kon op locatie gerealiseerd. Hieraan werd door het bestuur deelgenomen. Op deze manier worden landelijke ontwikkelingen onderkend en waar nodig geïmplementeerd in de lokale situatie.

Landelijk

Landelijk gebeurde er heel veel.

2022 was het eerste uitvoeringsjaar van het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2021-2024: **Naar gelijke kansen voor alle kinderen: verdiepen en versterken.**

Tevens werd het 25 jarig bestaan van Leergeld gevierd. Zeer veelzeggend voor een Stichting die werd opgericht met het ultieme doel om zichzelf op te heffen.

Op 1-1-2022 zijn er in Nederland 112 lokale en regionale stichtingen actief die jaarlijks bijna 130.000 kinderen ondersteunen, werkzaam in 258 gemeenten van de in totaal 345 gemeenten in ons land. Dit is een dekkingsgraad van 75%.

Ook in 2021 hadden we te maken met de Corona epidemie die de normale manier van werken, waarin huisbezoek centraal staat, voor grote uitdagingen stelde. De werkmethode moest voortgezet in digitaal en online. Voor een deel van de doelgroep een probleem op zich om zo te communiceren. Ondanks deze aangepaste werkwijze bleef het aantal geholpen kinderen nauwelijks achter bij 2020. (- 2%)

Naast uitvoerend werk is ook de signalerende functie van Leergeld Nederland belangrijk. Een belangrijk resultaat hiervan was de invoering van de nieuwe *Wet op de Vrijwillige Ouderbijdrage*. Met ingang van 1 augustus 2021 mogen kinderen van wie de ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet betaald hebben toch meedoen aan alle door de school georganiseerde activiteiten, zoals schoolreizen, sportactiviteiten etc. Dit voorkomt tweedeling en draagt bij aan gelijke kansen voor alle kinderen.

Het Sam& portal dat in september 2019 werd geactiveerd werd verder uitgebouwd. Sam& is een samenwerkingsverband tussen Leergeld, Jeugdfonds Sport en Cultuur, Nationaal Fonds Kinderhulp en Stichting Jarige Job. Binnen dit samenwerkingsverband wordt het voorzieningenaanbod en de verschillende werkmethodieken van de vier organisaties gecombineerd. Aanvragen bij Leergeld kunnen zo worden doorgezet afhankelijk van de hulpvraag. Het Sam& portal is een loket voor alle aanvragen voor ouders van kinderen die opgroeien in armere gezinnen. Eind 2021 waren 48 Leergeld Stichtingen, actief in 94 gemeenten aangesloten op dit platform.

In 2021 werd door Leergeld in samenwerking met Sam& de laatste fase uitgevoerd van het project *werkende armen*, in samenwerking met het ministerie van Sociale zaken en werkgelegenheid.

Locaal

De lokale aanpak in 2021 werd aanzienlijk bemoeilijkt door de aanhoudende Corona epidemie en de daarbij horende maatregelen. Vooral het wegvallen van het huisbezoek was storend en beperkend. Bij een huisbezoek zie je meer en kun meer doen.

Door de veel actievere en effectievere benadering van de armoede problematiek door de gemeente na invoering van het Meedoen pakket in 2018 is de doelgroep voor Stichting Leergeld NOP veranderd.

Mensen in de bijstand zijn goed in beeld. Gezinnen die in “verborgen” armoede leven en de werkende ouders met geldzorgen zijn een groep die moeilijk in beeld te krijgen is. Ook schaamte bij mensen die in deze situatie zitten speelt een grote rol.

Mensen in de schuldhulpverlening, kleine zelfstandigen en ZZP'ers komen vaak niet in aanmerking voor steun via de reguliere regelingen. Dit is de groep waar de klappen vallen bij economische recessies of bij een pandemie zoals de huidige Corona. We zagen ook dit jaar cliënten die jarenlang geen beroep meer deden op Leergeld.

Het onderwijs bleef deels georganiseerd van klassikaal naar digitaal en online. Een situatie waarin een computer of laptop onmisbaar is. In 2021 werden 10 laptops verstrekt aan kinderen om online les te kunnen volgen.

In december 2020 werd het nieuwe Lisy21 registratiesysteem ingevoerd dat op 12 januari 2021 live ging. Door de coördinatoren werden online cursussen gevolgd met ondersteuning via een helpdesk door Leergeld Nederland.

Via Stichting Armoedefonds werden meermaals hoeveelheden mondkapjes en Covid testen ontvangen die na overleg werden doorgesluisd naar de voedselbank om zo binnen de juiste doelgroep verdeeld te worden.

Op 1 juli 2021 werd de WTBR (Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen) van kracht. Deze houdt een aanscherping in van de ANBI plicht. De documentatie behorend bij de ANBI publicatie plicht werd geregeld. Het beleidsplan 2021 – 2022 staat op de website. Eind 2022 zal een nieuw beleidsplan worden opgesteld.

Lokaal wordt samengewerkt met de scholen. Hiermee zijn afspraken gemaakt m.b.t. hulp bij schoolreisjes, excursies en schoolbenodigdheden.

Er zijn afspraken met de lokale sportzaak voor levering van sportkleding en met de sportclubs voor het betalen van contributies.

De implicaties van de Wet op de Vrijwillige Ouderbijdrage werden uitgebreid richting de scholen in het basis en voortgezet onderwijs gecommuniceerd. Hierbij werd gebruik gemaakt van de handreiking die door Leergeld Nederland werd verstuurd waarin de wet wordt toegelicht en de uitgangspunten van Leergeld wordt beschreven.

Dit werd door de scholen zeer gewaardeerd. Leergeldstichtingen kregen het advies de wet zoveel mogelijk te volgen en eventuele knelpunten met betrekking tot de invoering van de wet in kaart te brengen en te melden.

Via Stichting Armoedefonds werden 45 schoolspullenpassen gekregen ter waarde van € 50. Deze werden per post doorgestuurd naar leerlingen die naar de brugklas gaan.

Samenwerking

Om ons werkterrein goed af te bakenen, zeker gezien de vele veranderingen in het landelijke en lokale sociale domein wordt regelmatig overlegd met de voor de portefeuille verantwoordelijke wethouder. Tevens vindt regelmatig (driemaandelijks) overleg plaats tussen onze coördinatoren en de verantwoordelijke uitvoerende ambtenaren van de gemeente. In dit overleg worden probleemsituaties besproken waarbij gestuurd wordt op maatwerk richting de hulpvraag. Dit overleg heeft een duidelijke meerwaarde aangetoond.

Dienstverlening en resultaten

In 2021 werden 172 aanvragen toegewezen. Hierbij ging het om 131 unieke kinderen (uit 75 unieke gezinnen) Het totale toegekende bedrag aan hulp bedroeg € 9026,03 Het gemiddeld toegekende bedrag bedroeg dus € 70 per kind.

In 2020 werden 263 aanvragen toegewezen waarbij 173 kinderen werden geholpen. De hulpvraag lijkt dus fors afgenomen. Mogelijke oorzaken hiervoor zijn:

- Door Corona zijn veel buitenschoolse activiteiten vervallen.
- Het Steunpakket van de gemeente biedt veel hulp.
- Schoolreizen konden worden doorgezet naar het Nationaal Fonds Kinderhulp
- Afname hulpvraag door door Wet op de Vrijwillige Ouderbijdrage
- Werkende armen zijn moeilijk in beeld te krijgen

Procentueel was de verdeling van de hulpvraag als volgt:

* onderwijs	31,9 %
* sport	21,5 %
* welzijn en cultuur	46,6 %

De uitgegeven laptops werden geregistreerd onder welzijn en cultuur

Doorverwijzingen

Afhankelijk van de zorgvraag en analyse door onze coördinatoren verwijst Leergeld door naar de gemeente, diverse scholen en de voedselbank. Doorverwijzing naar andere instanties werd niet gezien. Leergeld is vaak niet het eerste loket waar cliënten aankloppen. Wel worden veel cliënten gezien die door andere instanties naar ons worden verwezen. Verwijzende instanties zijn: de gemeente, de scholen, Leger des Heils, Humanitas, Carrefour, het Mannencentrum en Vluchtelingenwerk.

Tevens werd vaak het advies gegeven voor de aankoop van huisraad bij de kringloopwinkel of het advies contact op te nemen met school om kwijtschelding te vragen.

Financiën

Het benodigde geld voor onze dienstverlening wordt verkregen via sponsoren en donateurs. Daarnaast krijgen kinderen ondersteuning via Het Nationaal Kinderfonds en

de " voorzieningen leermiddelen MBO ". Wij ontvangen geen bijdrage van de gemeente of een andere overheidsinstelling.

Wij ontvangen ook immateriële steun doordat werkzaamheden om "niet" voor ons worden verricht b.v. de financiële administratie en onze vergaderlocatie die om niet ter beschikking wordt gesteld.

Het financiële jaarverslag maakt geen deel uit van dit verslag en staat separaat op de website vermeld.

Toekomst

Na invoering van de eerder vermelde gemeentelijke steunprogramma's zijn wij terug bij onze kernfunctie, zijnde het laatste vangnet voor kinderen in die gevallen waar de gemeente of Rijksoverheid op basis van vigerende wet en regelgeving of om andere redenen niet kan helpen.

2021 was een jaar waarin de Corona problematiek bleef doorspelen. Buitenschoolse activiteiten waren minimaal. Huisbezoeken waren conform de RIVM adviezen niet mogelijk. Het lijkt aannemelijk dat met het heropstarten van de buitenschoolse activiteiten de hulp zal toenemen.

Ook de eisen om mee te doen zijn tijd en cultuurgebonden. Het hebben van een mobiele telefoon is bij kinderen tegenwoordig meer regel dan uitzondering. Zonder hoor je er al gauw niet meer bij.

De recente ontwikkelingen (oorlog in Oekraïne) kunnen zeer wel een grote sociaaleconomische impact gaan hebben waarbij onze doelgroep tot de meest kwetsbare hoort en als eerste geraakt zal worden. Ook het aantal op te vangen vluchtelingen zal extra inspanningen gaan vragen.

Waar nodig zullen wij onze normering aanpassen, zodat onze doelstelling dat alle kinderen mee moeten doen leidend blijft zolang dat nodig is.